

LATVIJAS REPUBLIKA
PRIEKULES NOVADA PAŠVALDĪBA

Reģistrācijas Nr.90000031601, Saules iela 1, Priekule, Priekules novads, LV-3434, tālr. 63461006,
e-pasts: dome@priekulesnovads.lv;

[Priekulē](#)

[25.10.2019. Nr.2.1.7/19/1452-N](#)

Kurzemes plānošanas reģions

pasts@kurzemesregions.lv

Latvijas pašvaldību savienība

lps@lps.lv

[Par priekšlikumiem NAP 2021 - 2027 1.redakcijai](#)

[Priekules novada pašvaldība ir izskatījusi NAP 2021 - 2027 1.redakciju un nosūta priekšlikumus par tās pilnveidošanu.](#)

[Pielikumā: Priekšlikumi uz 14 lapām.](#)

[Pašvaldības domes priekšsēdētāja](#) (* paraksts)

[Vija Jablonska](#)

*DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

NAP 2021 - 2027 1.redakcijas prioritātes, rīcības virzieni, uzdevumi, indikatori

Priekules novada pašvaldības priekšlikumi

Komentāri par dokumentu kopumā:

NAP2027 paredzētie mērķi, rīcības virzieni un uzdevumi mērķu sasniegšanai noteikti par valstī ļoti nepieciešamām un būtiskām lietām. Tikai, izlasot dokumentu kopumā, neradās pārlicība, ka arī lauku reģionos, Lietuvas pierobežā, arī kaut kas no tā tiks realizēts un iedzīvotāji saņems labumu. No šī dokumenta mēs neguvām pārlicību par reģionālo pieeju, kas būtu jāpiemēro, lai panāktu līdzvērtīgu visas valsts teritorijas attīstību salīdzināmā kvalitātē.

NAP 1. redakcijas struktūra			Aizpildāmās kolonnas:		
			Piekrītam/ Nepiekrītam	Pamatojums, ja nepiekrītam	Priekšlikums indikatora vai uzdevuma redakcijai
Prioritāte “Stipras ģimenes, veseli un aktīvi cilvēki”					
PRIORITĀTES MĒRĶIS Veseli un aktīvi cilvēki Latvijā kopā veido iekļaujošu sabiedrību, kurā dzimst vairāk bērnu, ir vairāk laimīgu ģimeņu, atbildīgu un par nākotni drošu bērnu vecāku					
Rīcības virziens	Indikatori	Uzdevumi			
<p>Uz cilvēku centrēta veselības aprūpe (16. lpp)</p> <p>RĪCĪBAS VIRZIENA MĒRĶIS: vienlīdzīgi pieejami, kvalitatīvi veselības pakalpojumi</p>	[55] Veselīgi nodzīvoti mūža gadi vīriešiem un sievietēm	[64] Valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības uzlabošana, tai skaitā zālēm, nodrošinot gan finansiālo un ģeogrāfisko pieejamību, gan pilnveidojot esošos pakalpojumus un attīstot jaunus, <i>prioritāri mātes un bērna veselības aprūpes jomā un jomās, kam ir būtiska ietekme uz priekšlaicīgu mirstību un darbspēju zudumu</i>	Daļēji piekrītam	Šajā jomā tik ļoti daudz vajadzību, ka kādas prioritātes nošķiršana situāciju vēl tikai sarežģītu. Grūti iedomāties, kā var panākt izmaiņas un izmērīt tās indikatoros “veselīgi nodzīvoti gadi” un mirstības novēršana NAP plānotajos 7 gados. Tas pats par mātes un bērna prioritāti uzdevumā: kā 7 gados var panākt kādas izmaiņas, lai tās reģistrētu un spriestu par uzdevuma izpildi?	iesakām “prioritāti” noņemt, vietā liekot formulējumu “atbilstoši iedzīvotāju vajadzībām”.
	[56] Veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība (neapmierinātās vajadzības pēc veselības aprūpes pakalpojumiem)	[65] Optimāla ārstniecības personu skaita nodrošināšana valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu sektorā, gan palielinot darba samaksu, gan attīstot citus motivācijas rīkus, kā arī pilnveidojot veselības nozares cilvēkresursu darba tirgus vajadzībām atbilstošas zināšanas, prasmes un kompetences	Daļēji piekrītam	Lauku reģionos katastrofāla situācija tieši šajā jomā (trūkst stomatologi, ģimenes un citu specialitāšu ārsti).	Papildināt uzdevumu ar norādi “jo īpaši Latvijas lauku reģionos” un vēl arī ar atsevišķu instrumentu nosaukšanu, piemēram, vienreizējas atbalsta maksājums, lai pārceltos uz dzīvi laukos, iekārtotu savu kabinetu, piemaksas, bonusi, atvieglojumi dzīvokļa/mājokļa iegādē”
	[57] Tiešmaksājumi veselības aprūpē (no kopējiem veselības izdevumiem)	[66] Veselības aprūpes kvalitātes un efektivitātes uzlabošana, attīstot veselības aprūpes kvalitātes sistēmu, stiprinot primāro veselības aprūpi, veicinot slimību profilaksi un agrīnu diagnostiku, lai tādējādi nodrošinātu ierobežoto veselības aprūpes resursu iespējami labāku izmantošanu, vienlaikus sekmējot ātrāku izveseļošanos, priekšlaicīgas mirstības un darbnespējas novēršanu un dzīves kvalitātes saglabāšanos	Daļēji piekrītam	Uzmanību pastiprināti vērst uz lauku reģioniem.	Ar piebildi “jo īpaši lauku reģionos, izmantojot tur jau esošo materiāli tehnisko bāzi veselības aprūpei”. Nodrošināt neatliekamās medicīniskās aprūpes pieejamību 15 min un 24x7 arī lauku reģionos, jo īpaši tur, kur ir veselības aprūpes centri ar speciālistiem un aprīkojumu. Kāpēc jāved pacienti uz reģiona centru (1 st), ja atbilstošas kvalitātes pakalpojumu var nodrošināt lokālajā veselības aprūpes centrā?! Uzlabot lauku reģionos esošo traumu punktu pakalpojumu pieejamību un resursus, kvalitāti, nodrošināt, ka šajos punktos vēršoties pacients <u>saņem speciālista palīdzību.</u>
	[58] Klientu apmierinātība ar veselības aprūpes pakalpojumiem	[67] Multidisciplināru un starpnozaru sadarbībā balstītu pakalpojumu attīstīšana ambulatorajā, stacionārajā un ilgtermiņa aprūpē pacientiem ar hroniskām slimībām, jo īpaši psihiskām slimībām, atkarībām, infekcijas	Daļēji piekrītam		Ar piebildēm: “jo īpaši lauku reģionos”; organizēt multidisciplināru medicīnu
	[59] Attālināmā/novēršamā mirstība uz 100 000 iedzīvotāju (angļu val. – preventable and treatable mortality)				
	[60] Profesionāli aktīvo ārstu skaits uz 100 000 iedzīvotāju				
	[61] Profesionāli aktīvo māsu skaits uz 100 000 iedzīvotāju				
[62] Vidējais gaidīšanas laiks bērniem [(līdz 18 g.v.) uz sekundāru ambulatoru konsultāciju**					
[63] Vidējais gaidīšanas laiks bērniem (līdz 18 g.v.) uz plānveida operāciju**					

		slimībām, geriatrijas un nedziedināmi slimiem pacientiem, tai skaitā uzlabojot psiholoģiskā un sociālā atbalsta pieejamību pacientiem un viņu ģimenes locekļiem smagu slimību un citos psihoemocionāli sarežģītos gadījumos			komandu izbraukumus uz laukiem, kur ir veselības aprūpes centri, reizi mēnesī.
		[68] Veselības aprūpes pārvaldības stiprināšana, uzlabojot veselības nozares datu digitalizāciju un pierādījumos balstītu lēmumu pieņemšanu veselības aprūpē, nodrošinot ārstniecības iestāžu sadarbības teritoriju attīstību, tai skaitā veselības aprūpes infrastruktūras uzlabošanu un digitālo tehnoloģiju plašāku izmantošanu veselības aprūpē, prioritāri mātes un bērna veselības aprūpes jomā un jomās, kam ir būtiska ietekme uz priekšlaicīgu mirstību un darbspēju zudumu, jo īpaši psihiatrijā, rehabilitācijā, kā arī nedziedināmi slimo pacientu aprūpē	Daļēji piekritam	Digitalizācija veselības pakalpojumu administrēšanas līmenī – ļoti laba doma, bet digitalizācija veselības pakalpojumu sniedzēju attiecībās ar pacientu ir pretrunā ar prioritāti "orientācija uz cilvēku". Kādu digitalizāciju var izmantot mātes un bērna aprūpē, psihiatrijā, kur pacientam IR jāsatiek ārsts un kur viņš pats digitalizētus pakalpojumus izmantot nevar savu spēju dēļ!	Noņemta daļa par digitālo pakalpojumu plašāku izmantošanu minētajās e-veselības aprūpes jomās. Pakalpojumu administrācijā, jā! Kā arī digitalizācija ir vēlama, lai katra pacienta datus par veselības stāvokli (analīžu rezultāti, izmeklējumu rezultāti, ārstu slēdzieni) ir digitāli pieejami jebkuram speciālistam pie, kura pacients vēršas. Bet izvairīties no pakalpojuma pārakas digitalizācijas, lai tomēr pacients ar speciālistu tiekas aci pret aci.
	<p>PRIEKULES KOMENTĀRI KOPUMĀ: Pamatojums: pietrūkst rīcību un plānu lauku reģioniem, kur iedzīvotāju kvalitatīvais sastāvs ir tāds, ka nepieciešama īpaša pieeja šī rīcības virziena realizācijā. Šaubas par indikatora "potenciāli zaudētie mūža gadi" NAP plānotajā periodā – 7 gadi.</p> <p>Priekšlikums: iestrādāt īpašu atbalstu (valsts un ES finansējums) sociālā atbalsta centriem lauku reģionos, lai nodrošinātu plašāku speciālistu pieejamību (arī pedagogi, medmāsas, rehabilitācijas, probācijas darba, psihoterapijas u.c.speciālisti) vismaz mobilo brigāžu vai regulāru izbraukumu no tuvākajiem administratīvajiem centriem formā. Nodrošināt valsts atbalstu plašākam speciālistu lokam lauku sociālajos dienestos. Veicināt sociālā atbalsta grupu un tīklu veidošanu sadarbībā ar lauku sociālajiem dienestiem un sociālā atbalsta centriem. Jo īpaši speciālo vajadzību cilvēkiem un novados, kur pansionātu, sociālās aprūpes un speciālo vajadzību skolu dēļ šo cilvēku vairāk nekā citviet. Veicināt mājas aprūpes pakalpojumu attīstību arī ar valsts un ES atbalstu. Pie visiem uzdevumiem vajadzētu piebilsti "arī lauku reģionos salīdzināmā kvalitātē".</p>				
Psiholoģiskā un emocionālā labklājība (20. lpp.) RĪCĪBAS VIRZIENA MĒRĶIS: Psiholoģiskās un emocionālās labklājības veicināšana cilvēku atbalstam krīzes situācijās, individuālā potenciāla attīstībai un deviantas uzvedības veidošanās risku mazināšanai, nostiprinot veselību kā vērtību	[74] Potenciāli zaudētie mūža gadi uz 100 000 iedzīvotāju līdz 64 gadu vecumam	[81] Psihiskās un emocionālās veselības stiprināšana sabiedrībā, īstenojot uz mērķa grupām orientētus profilakses pasākumus un intervenci, paplašinot sabiedrības zināšanas un nodrošinot monitoringu, tādējādi uzlabojot spēju pielāgoties mainīgiem dzīves un darba apstākļiem un vienlaikus radot izpratni par psihiskās un emocionālās veselības nozīmi personības izaugsmē, kopdarbības un iekļaujošas sabiedrības veidošanā			
	[75] Zidaiņu mirstība uz 1 000 dzīvi dzimušo	[82] Atbalsts vecāku prasmju pilnveidošanai, uzlabojot bērnu psiholoģisko un emocionālo labklājību un mazinot psihiskās veselības un mācīšanās traucējumu veidošanās riskus nākotnē			
	[76] Mirstība no ārējiem nāves cēloņiem uz 100 000 iedzīvotāju	[83] Pierādījumos balstīti efektīvi un inovatīvi risinājumi atkarību izraisīto vielu un procesu izplatības ierobežošanai un pārmērīga un kaitējoša patēriņa mazināšanai, uzlabojot sabiedrības kognitīvās spējas un psihisko veselību			
	[77] Apmierinātība ar dzīvi	[84] Vardarbības profilakse un savlaicīga intervence dažādās krīzes situācijās, stiprinot cilvēku psiholoģisko un emocionālo noturību un spēju rast labvēlīgu risinājumu			
	[78] Bērnu un jauniešu ar speciālām vajadzībām īpatsvars, kas turpina izglītību pēc obligātās izglītības iegūšanas **	[85] Uzlabojot psiholoģisko un emocionālo veselību, seksuālās un reprodūktīvās veselības stiprināšana sabiedrībā un infekciju slimību izplatības risku mazināšana			
	[79] Pēdējā gada laikā pārmērīgi [alkoholu lietojušo īpatsvars darbības spējas vecumā	[86] Vienlīdzīgu iespēju radīšana bērniem ar speciālām vajadzībām, stiprinot iekļaujošu izglītību, kā arī sociālo un veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju iesaisti un sadarbības koordināciju, tādējādi uzlabojot bērnu dzīves kvalitāti un pāreju uz pieaugušo dzīvi			
	[80] Regulāras smēķēšanas paraduma izplatība cilvēkiem darbības spējas vecumā				
		<p>PRIEKULES KOMENTĀRI KOPUMĀ: Pamatojums: lauku reģionos situācija šajā jomā sarežģītāka pieejamības ģimenēm un bērniem nepieciešamo pakalpojumu apgrūtinājumu dēļ (attālumi, transports, ceļi un nabadzība).</p> <p>Priekšlikums: tāpēc nepieciešama īpaša uzmanība pakalpojumu veidošanai vai piegādei uz laukiem – tuvāk pieprasījumam. Jo īpaši uzdevumā 101. Reemigrācijas veicināšanai nepieciešama arī lauku sociālo dienestu un sociālo atbalsta centru gatavība strādāt ar šiem cilvēkiem neatkarīgi no viņu sociālā statusa: konsultēt, nodrošināt ar informāciju par visu, kas šos cilvēkus interesē. Veicināt pašvaldību gatavību piedāvāt šiem cilvēkiem mājokļu iespējamību, valodas apguvi u.c.</p>			
Stipras ģimenes paaudzēs (23. lpp.) RĪCĪBAS VIRZIENA MĒRĶI: Ģimenes kā vērtības stiprināšana sabiedrībā, pilnveidojot atbalsta sistēmu ģimenēm un	[93] Summārais dzimstības koeficients	[99] Ģimeņu labklājības veicināšana, pārskatot pensijas, valsts sociālos pabalstus un atbildības, kā arī pilnveidojot nodokļu sistēmu, lai mazinātu nabadzības risku mājāsaimniecībās ar bērniem, prioritāri daudz bērnu un			
	[94] Nabadzības riska indekss bērniem (0–17)				

<p>pamatvajadzību kvalitatīvu nodrošinājumu Vienlīdzīgas iespējas bērniem neatkarīgi no ģimenes sociālā stāvokļa</p>	<p>[95] Nabadzības riska indekss ģimenēm, kurās bērnus audzina viens pieaugušais [96] Nabadzības riska indekss māsaimniecībām, ko veido divi pieaugušie un trīs un vairāk apgādībā esoši bērni [97] Bērnu īpatsvars, kuri dzīvo kopā ar abiem vecākiem [98] Remigranti**</p>	<p>viena vecāka ģimenēs un ģimenēs, kur kāds no vecākiem ir zaudējis darbaspējas [100] Ģimenes kā vērtības stiprināšana sabiedrībā, t.sk. palielinot sociālo aizsardzību vecākiem, attīstot ģimenei draudzīgu vidi, godinot kuplās ģimenes, stiprinot tēva lomu ģimenē, pilnveidojot jauniešu izglītošanu un veicinot sabiedrības informētību par vecāku prasmju, attiecību pratības, ģimenes un laulības tematiku un paaudžu solidaritātes lomu tautas ilgtspējīgā izaugsme, kā arī nodrošinot pierādījumos balstītas ģimenes politikas izstrādi un īstenošanu [101] Labvēlīgu apstākļu radīšana ģimenes un darba dzīves saskaņošanai, atbalstot elastīgā un attālinātā darba iespējas, veidojot ģimenei un darba ņēmējam draudzīgu darba vidi un pilnveidojot atbalstu ģimenes aprūpes pienākumu veikšanā [102] Pirmsskolas izglītības, bērnu aprūpes un organizēta brīvā laika pakalpojumu pieejamības uzlabošana, sekmējot bērnu vispusīgu attīstību un ģimenes un darba dzīves savienošana [103] Remigrācijas veicināšana, attīstot visaptverošu atbalsta sistēmu remigrējošo ģimeņu iekļaušanai</p>					
<p>Sociālā iekļaušana (26. lpp.) RĪCĪBAS VIRZIENA MĒRĶIS: Sociālais atbalsts ir individualizēts, uz cilvēku orientēts, un tas tiek piedāvāts katram, kam tas ir vai varētu būt visvairāk vajadzīgs.</p>	<p>PRIEKULES KOMENTĀRI PAR VISU KOPĀ Pamatojums: Apšaubāmi idikatorī. Ja iepriekšējos gados manāmu uzlabojumu nav izdevies panākt, jo īpaši lauku reģionos, tad nākamajos 7 gados manāmas izmaiņas panākt varētu būt neiespējami. Lauku reģionu iedzīvotāju līdzdalības valsts attīstībā iespējas kļūst arvien vājākas. Ekonomiskie procesi "pārceļas" uz pilsētām, bet problemātiskie sociālie procesi – uz laukiem (novecošana, veci un slimi cilvēki, bezdarbs, atkarības, vardarbība, sociālā apātija, destruktīvs dzīves veids, nabadzība utt.) Tāpēc lauku iedzīvotāju sociālajam atbalstam un iekļaušanai sabiedrībā nepieciešams īpašs atbalsts. Priekšlikums: ES un valsts finansējums, invalīdu un nabadzīgo cilvēku piekļuvei pie pakalpojumiem, nodrošinājumam (vismaz valsts apmaksāts transports, varētu būt lokāla transporta sistēma). Sociālās iekļaušanas un sociālā atbalsta uzdevumu izpildē iesaistīt pedagogus, kuru bāzes izglītība pedagoģijā ar sociālajam atbalstam nepieciešamajām zināšanām samērā viegli, ātri un lēti papildināma. Veicināt šādu sociālajam atbalstam sagatavotu skolotāju darbu lauku sociālā atbalsta centros vai privātpraksēs, pašnodarbināto statusā, sniedzot lauku ģimenēm ar bērniem individuālām vajadzībām atbilstošu atbalstu neatkarīgi no vecāku sociālā statusa.</p>	<p>[117] Stereotipu mazināšana un diskriminācijas novēršana, stiprinot toleranci un iekļautību kā iekļaujošas sabiedrības pamatvērtības [118] Uz individuālām vajadzībām vērstu sociālo pakalpojumu pieejamība un sociālās inovācijas pakalpojumu nodrošināšana prioritārām grupām, īpaši personām ar invaliditāti, paliatīvās aprūpes pacientiem un senioriem, sekmējot neatkarīgas dzīves iespējas un dzīves kvalitātes saglabāšanu vai uzlabošanu [119] Sociālo darbinieku un sociālo pakalpojumu sniedzēju motivācijas sistēmas pilnveide un profesionālās kompetences stiprināšana demogrāfijas tendencēm un iedzīvotāju vajadzībām atbilstošu mūsdienīgu sociālo pakalpojumu sniegšanai [120] Sociālās politikas plānošanas, uzraudzības un novērtēšanas stiprināšana, uzlabojot datu vākšanu, digitalizēto datu apriti un savietojamību, pakalpojumu administrēšanu, kā arī analīzi pierādījumos balstītu lēmumu pieņemšanā sociālās politikas attīstībai un sociālo pakalpojumu administrēšanai [121] Ģimeniskas vides veidošana ārpusģimenes aprūpē esošiem bērniem, ārpusģimenes aprūpē esošo bērnu tiesību aizstāvības un interešu pārstāvniecības, sniegtā atbalsta un pakalpojumu uzlabošana, kā arī atbalsta pakalpojumu pilnveide jauniešiem pēc ārpusģimenes aprūpes, veicinot sociālo iekļaušanu [122] Nabadzības un ienākumu nevienlīdzības mazināšana, īpaši nabadzības riskam visvairāk pakļautajām iedzīvotāju grupām (pensionāri, personas ar invaliditāti), un labvēlīgāku priekšnoteikumu radīšana materiālai pietiekamībai nākotnes pensionāriem [123] Darba ar jaunatni nozīmes un veidu paplašināšana un stiprināšana, lai veicinātu efektīvu pāreju no bērna uz pieaugušā statusu</p>					
<p>NAP 1. redakcijas struktūra</p>	<p>Aizpildāmās kolonnas:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 15%; text-align: center;">Piekrītam/ Nepiekrītam</td> <td style="width: 35%; text-align: center;">Pamatojums, ja nepiekrītam</td> <td style="width: 50%; text-align: center;">Priekšlikums indikatora vai uzdevuma redakcijai</td> </tr> </table>				Piekrītam/ Nepiekrītam	Pamatojums, ja nepiekrītam	Priekšlikums indikatora vai uzdevuma redakcijai
Piekrītam/ Nepiekrītam	Pamatojums, ja nepiekrītam	Priekšlikums indikatora vai uzdevuma redakcijai					

Prioritāte "Zināšanas un prasmes personības un valsts izaugsmei" PRIORITĀTES MĒRĶIS Zinoša, iekļaujoša un radoša sabiedrība efektīvā, inovatīvā un ražīgā tautsaimniecībā					
Rīcības virziens	Indikatori	Uzdevumi			
Zinātne sabiedrības attīstībai, tautsaimniecības izaugsmei un drošībai (32. lpp.) RĪCĪBAS VIRZIENA MĒRĶIS Zinātnes izcilība sabiedrības attīstībai, tautsaimniecības izaugsmei un drošībai	[134] Nodarbinātā zinātniskā personāla īpatsvars no kopējā nodarbināto skaita (pilna laika slodzēs)	[140] Pētniecības cilvēkresursu piesaiste un kapacitātes celšana, piešķirot finanšu resursus doktorantu skaita un vienam doktorantam paredzētā finansējuma būtiskai palielināšanai, īstenojot pēcdoktorantūras finansēšanas programmu, piesaistot ārvalstu pētniekus, finansējot Latvijas talantu studijas labākajās ārvalstu universitātēs, plašāk iesaistoties starptautiskajā sadarbībā, īpaši īstenojot darbu pētniecībā saistībā ar prioritārajiem virzieniem zinātnē un Viedās specializācijas stratēģijas mērķu sasniegšanu			
	[135] Jauno doktoru īpatsvars no 25– 34 gadus veciem iedzīvotājiem	[141] Trīs pilāru finansēšanas modeļa ar snieguma un inovācijas stimuliem efektīva ieviešana augstākajā izglītībā un zinātnē, izveidojot nozaru ilgtermiņa stratēģiskajai attīstībai nepieciešamās valsts pētījumu programmas un tirgus orientētās pētniecības programmas publiskā un privātā sektora kopīgam P&A darbam			
	[136] Finansējuma īpatsvars pētniecībai un attīstībai no IKP	[142] Pētniecības un inovācijas investīciju efektīva koordinēšana un pārvaldība, stiprinot P&A pārvaldības kapacitāti un koncentrējot atbalsta programmas vienā kompetentā institūcijā, kā arī attīstot P&A pārvaldības kompetenci zinātniskajās institūcijās			
	[137] Zinātnisko publikāciju datubāzēs iekļauto Latvijas autoru zinātnisko publikāciju skaits gadā	[143] Valsts un pašvaldību institūciju un publisko personu kapitālsabiedrību P&A stratēģiskās plānošanas un analītiskās kapacitātes stiprināšana un līderība pētījumu un inovācijas pasūtīšanā un ieviešanā, jo īpaši valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību ieguldījums eksportspējīgu produktu vai pakalpojumu radīšanai un ieviešanai			
	[138] Publikāciju īpatsvars, kuras iekļautas starp 10 % nozares citētāko pasaules publikāciju, no visām Latvijas autoru publikācijām	[144] Zinātnes izcilības stiprināšana sabiedrības izaicinājumu risināšanai, attīstot un koplietojot nacionālas nozīmes pētniecības infrastruktūru, stratēģiski iesaistoties (līdzfinansēšana, pārfinansēšana, papildinošās darbības) Eiropas un pasaules pētniecības un inovāciju iniciatīvās un pasākumos, kas stiprina P&A sistēmas konkurētspēju un starptautisko atvērtību			
	[139] Uzņēmumu finansējums P&A aktivitātēm valsts sektorā un augstākās izglītības sektorā, % no visa P&A finansējuma	[145] Publiskajā sektorā radīto zināšanu tieša nodošana Latvijas mazajiem uzņēmumiem, sociālajiem uzņēmumiem, sabiedriskajām organizācijām un radošajām industrijām			
Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība RĪCĪBAS VIRZIENA MĒRĶI Izglītības kvalitāte uzņēmējdarbībā un dzīvē izmantojamu zināšanu un prasmju ieguvei ikvienam valsts iedzīvotājam	PRIEKULES KOMENTĀRI KOPUMĀ : Pamatojums: akcentu uz lauku specifiku – pieejamības dažādiem pakalpojumiem ierobežojumi. Priekšlikums: veicināt tālmācības iespēju izmantošanu laukos ne tikai popularizēšanas, bet arī tehniskā ziņā (klases/punkti, konsultanti); veicināt mūžizglītības pasākumu izplatību tieši lauku reģionos, jo īpaši nodarbinātības veicināšanas jomā. Kāpēc lai NVA speciālisti un vismaz kādi mācību pakalpojumu sniedzēji nevarētu izbraukt uz vietām – uz laukiem, ja tur izveidojas pilna apmācāmo grupa? Varbūt būtu lētāk un efektīvāk?				
	[150] 15 gadus vecu skolēnu īpatsvars ar augstiem mācību sasniegumiem lasīšanā, matemātikā un dabaszinātnēs	[154] Pirmsskolas izglītības kvalitātes nodrošināšana visiem attiecīgā vecuma bērniem			
	[151] 15 gadus vecu skolēnu īpatsvars ar zemiem mācību sasniegumiem lasīšanā, matemātikā un dabaszinātnēs	[155] Jaunā mācību satura un pieejas kvalitatīva ieviešana vispārējā izglītībā un mācību pieejas labās prakses izplatīšana, īpaši akcentējot uzņēmējdarbības apguvi, STEM/STEAM prasmju apguvi, mācību vides uzlabojumus, t.sk. ieviešot digitālus risinājumus, izglītības procesa individualizāciju un talantu attīstības iniciatīvas, kvalitatīvus un vispusīgus interešu izglītības pasākumus (t.sk. skolas vidē), efektīvu karjeras izglītību un stiprinot skolas sadarbību ar vecākiem un citiem būtiskiem sadarbības partneriem			Papildus tam, ka ir jāseko līdzi jaunajām tehnoloģijām un STEAM, būtiski būtu pieminēt, ka nākamajā plānošanas periodā uzmanība jāpievērš arī tam, lai modernajā izglītības saturā netiek aizmirsts lokālpatriotismu veicinošais – reģiona vēsture, kultūra, paražas un to pārmantojamība. Tas ļautu atsaukties uz šo dokumentu ar vietējo vēsturi un kultūru saistītu projektu vajadzības pamatošanā nākamajā plānošanas periodā.
	[152] Skolēnu skaits uz vienu pedagoga slodzi [153] Vidējās un augstākās izglītības iestāžu nesenu (pirms viena-trim gadiem) absolventu 20–34 gadu vecumā nodarbinātības līmenis	[156] Izcilu pedagogu sagatavošana, piesaiste, noturēšana un efektīva profesionālā pilnveide, jo īpaši akcentējot STEM nozaru pedagogu un			

		<p>mācībspēku piesaisti, noturēšanu un kvalifikācijas paaugstināšanu, kā arī pedagogu atalgojuma paaugstināšana</p> <p>[157] Vispārējās izglītības iestāžu mācību procesa kvalitātes paaugstināšana, ieviešot izglītības kvalitātes monitoringa sistēmu un ieguldījumu ziņā piešķirot prioritāti mācību procesam, kā arī efektīvizējot skolu tīklu, tai skaitā administrēšanas un uzturēšanas izmaksas (t.sk. energoefektivitāte)</p> <p>[158] Augstskolu kā inovācijas centru pasaules līmeņa zināšanu radīšanai, pārnesei un gudrai izaugsmei stiprināšana, tai skaitā starptautiskajiem standartiem atbilstošu doktorantūras studiju īstenošana un publiskā sektora speciālistu sagatavošana, uzlabojot saikni ar uzņēmumiem un darba tirgu ar fokusu uz zināšanu ietilpīgu produktu un pakalpojumu radīšanu, atbalstot pētniecībā balstītas studijas un mācīšanās izcilību, starptautisko sadarbību un internacionalizāciju, stiprinot nacionāla mēroga reģionālās un nozaru zināšanu partnerības</p> <p>[159] (Modernas un efektīvas augstskolu pārvaldības īstenošana, stratēģisku lēmumu pieņemšanā vairāk iesaistot uzņēmēju organizācijas, stiprinot specializāciju un izcilību, īstenojot studiju digitalizāciju, nodrošinot izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas ieviešanu, kā arī paaugstinot mācībspēku atalgojumu un panākot ārvalstu mācībspēku augstāku īpatsvaru</p> <p>[160] Nodrošināt pilnvērtīgu augstākās izglītības kvalitātes vērtēšanas procesu, lai garantētu augstākās izglītības kvalitāti un veicinātu augstskolu iekšējo kvalitātes kultūru, tostarp 2024.gadā pārskatot iespēju ieviest ciklisku augstskolu akreditāciju, panākot optimālu skaitu kvalitatīvu studiju programmu, novēršot studiju programmu nepamatotu sadrumstalotību un dublēšanos, ļaujot elastīgi modelēt uz studentu centrētu piedāvājumu kvalifikācijas ieguvei un pārkvalifikācijai, izveidojot starptautiskiem standartiem atbilstošas doktorantūras studijas, ieviešot akadēmiskā personāla garantētās nodarbinātības sistēmu (tenure system), nostiprinot jauno tehnoloģiju ieviešanu, kā arī attīstot studiju procesā digitālās prasmes un STEM/STEAM kompetences</p>			
<p>Izglītība ekonomikas izaugsmei” (38. lpp.)</p>	<p>[164] 25–64 gadus vecu personu īpatsvars, kurām ir pamata un augstākās digitālās prasmes</p> <p>[165] (Dabaszinātņu, matemātikas un informācijas tehnoloģiju jomu absolventu īpatsvars no kopējā absolventu skaita augstākajā izglītībā</p> <p>[166] (15–24 gadus vecu personu īpatsvars, kuras nav iesaistītas izglītībā vai darba tirgū (NEET)</p> <p>[167] (Izglītojamo proporcija 9. klases beidzēju grupā, kas bez pārtraukuma turpina izglītību vispārējās izglītības programmās (10. klasē) un profesionālās izglītības programmās (1. kurss)</p>	<p>[168] Profesionālās izglītības iestāžu kā nozaru izcilības un inovācijas centru stiprināšana, īpaši viedās specializācijas jomās, veidojot elastīgu mācību un nozaru attīstībai pielāgotu pieaugušo izglītības piedāvājumu, veicinot starpinstiuciju un starptautisko sadarbību un jauno tehnoloģiju ieviešanu</p> <p>[169] Profesionālās izglītības iestāžu un koledžu prestiža celšana un pieejamības palielināšana, modernizējot mācību vidi un uzlabojot tās kvalitāti, nodrošinot uzņēmējspēju apguvi, izglītības procesa individualizāciju un darba vidē balstītas mācības, paplašinot sociālā atbalsta programmas, talantu attīstības iniciatīvas, kā arī īstenojot karjeras izglītības atbalsta un stratēģiskās komunikācijas pasākumus sadarbībā ar nozarēm</p> <p>[170] Sabiedrības digitālo un jauno tehnoloģiju prasmju attīstība, veidojot specifiskas programmas digitālo prasmju paaugstināšanai un sekmējot uzņēmumu līdzdalību to finansēšanā</p>			
	<p>[172] 25–64 gadus veci pieaugušie, kuri pēdējo 12 mēnešu laikā piedalījušies formālajā vai neformālajā izglītībā/mācībās</p>	<p>[173] Pieaugušo intereses un iesaistes mūžizglītībā veicināšana, stiprinot kvalitatīvu un elastīgu pieaugušo izglītības piedāvājumu un paplašinot pieejamību, tam efektīvi izmantojot izglītības iestāžu resursus, veidojot prasmju fondus, sekmējot darba devēju un nozaru ieguldījumu un nodarbināto motivāciju, nodrošinot t.s. otrās iespējas izglītību</p>			

		[174] (Pieaugušo izglītības īstenošana tautsaimniecības attīstībai nepieciešamo prasmju apguvei, t.sk. augstskolās (elastīga mācību piedāvājuma attīstība, tostarp modulārā izglītība, e-vidē un darba vidē balstītas mācības, mūžizglītības kompetenču apguve; personu profilēšana; ārpus formālās izglītības iegūto kompetenču atzīšana)			
Rīcības virziens “Iekļaujoša izglītības vide” (41. lpp)	[177] Izglītojamie ar zemiem sasniegumiem zinātnē no OECD PISA sociāli ekonomiskā un kultūras statusa indeksa (ESCS) apakšējās ceturtdaļas izglītojamiem	[180] (Preventīvi un intervences pasākumi izglītības pārtraukšanas riska samazināšanai un pasākumi sociālai integrācijai (skolas, atbalsta personāla, vecāku un institūciju savstarpējā sadarbība; sociālo dzīves prasmju attīstība; atbalsta personāla piesaiste; individualizēts mācību atbalsts; agrīnā izglītības vajadzību diagnostika; nelabvēlīgā situācijā nonākušu jauniešu atbalsts)			
	[178] (18–24 gadus veci iedzīvotāji, kuriem nav vidējās izglītības un kuri neturpina mācības	[181] Individuālo un institucionālo atbalsta pasākumu attīstība un nodrošināšana sociāli ekonomiskiem riskiem un pāridarīšanai pakļautiem bērniem un jauniešiem (personas ar invaliditāti, jaunie vecāki, studējošie no trūcīgām un sociāli mazāk aizsargātām ģimenēm), sniedzot materiālo (stipendiju fondi, transporta, ēdināšanas, dienesta viesnīcas izdevumu segšana) un cita veida atbalstu			
	[179] (No iebiedēšanas vairākas reizes mēnesī 15 gadu vecumā cietušie bērni	[182] Sociālās atstumtības riskam pakļauto bērnu un jauniešu (sociāli ekonomiskie riski, speciālās vajadzības, nelabvēlīgā situācijā nonākuši jaunieši, u.c. PMP riski) iesaistīšana ārpus formālās izglītības (t.sk. interešu izglītības) pasākumos (t.sk. skolas vidē – kā vispārējā, tā profesionālajā izglītībā)			
		[183] Preventīvi un pastāvīgi pasākumi visu veidu vardarbības mazināšanai izglītības iestādēs un atbalsta pasākumi bērniem un jauniešiem, pedagogiem, skolas personālam un ģimenēm			

NAP 1. redakcijas struktūra

Aizpildāmās kolonnas:

Piekrītam/ Nepiekrītam	Pamatojums, ja nepiekrītam	Priekšlikums indikatora vai uzdevuma redakcijai
-----------------------------------	-----------------------------------	--

Prioritāte “Uzņēmumu konkurētspēja un materiālā labklājība”

PRIORITĀTES MĒRĶIS Inovācijas rezultātā gūts produktivitātes kāpums kā pamats Latvijas uzņēmumu izaugsmei globālajā tirgū un materiālās labklājības pieaugums

PRIEKULES KOMENTĀRI KOPUMĀ:

“Mazā biznesa inkubatori” lauku reģionos ar iespēju saņemt konsultācijas, mācīties, gatavot idejas/plānus/projektus, veidot mazā biznesa vadītāju apvienības, lai nodrošinātu pakalpojumu daudzveidību un mobilitāti tieši lauku reģionos. Valsts finansiāls atbalsts sociālās uzņēmējdarbības veicināšanai laukos.

Rīcības virziens	Indikatori	Uzdevumi			
“Produktivitāte un inovācija” (44. lpp.) RĪCĪBAS VIRZIENA MĒRĶIS Uzņēmumu izaugsme un konkurētspēja ir balstīta spēja uz zinātnes bāzes radīt un pārdot pieprasītus, zināšanu ietilpīgus produktus un pakalpojumus, iekļaujoties arvien augstākas pievienotās vērtības globālajās ķēdēs. Viedā specializācija, inovācija,	[194] Nominālā darbaspēka produktivitāte uz nostrādāto stundu	[200] Viedās specializācijas stratēģijas ieviešana 5 specializācijas jomās: zināšanu ietilpīga bioekonomika; biomedicīna, medicīnas tehnoloģijas, biofarmācija un biotehnoloģijas; viedie materiāli, tehnoloģijas un inženiersistēmas; viedā enerģētika; informācijas un komunikācijas tehnoloģijas			
	[195] Zināšanu un tehnoloģiju izlaide	[201] Valsts, uzņēmēju un zinātnes sadarbības, zināšanu nodošanas, jaunu produktu un pakalpojumu attīstības un cilvēkresursu piesaistes reģionos atbalstīšana, koncentrējot pieejamo atbalstu un neveicinot privāto investīciju aizvietošanu			
	[196] Tirgus izsmalcinātība (Market sophistication)	[202] Stratēģisku inovācijas partnerību un ekosistēmu attīstības atbalstīšana, t.sk. reģionālo zināšanu partnerību attīstībai un dizaina inovācijai			
	[197] Uzņēmējdarbības izsmalcinātība (Business sophistication)	[203] Finansējuma struktūras sabalansēšana visā pētniecības un inovācijas ciklā, samērojot pētniecības un inovācijas kapacitāti ar uzņēmējdarbības vajadzībām jaunu iespēju izmantošanai un tirgus attīstībai			
	[198] Eksporta vienības vērtība (SITC 5-8)	[204] Vidējas un augstas pievienotās vērtības preču un pakalpojumu eksporta un ārvalstu investoru piesaistes zināšanu un tehnoloģiski			
	[199] Datorpakalpojumu un informācijas pakalpojumu eksports no kopējā pakalpojumu eksporta				

tehnoloģiju attīstība un modernizācija, kā arī mērķtiecīgi ieguldījumi cilvēkkapitālā ir pamats produktivitātes kāpumam.		ietilpīgai uzņēmējdarbībai Latvijā atbalstīšana, t.sk. atbalsts investīcijām ārpus Latvijas				
		[205] Digitālo tehnoloģiju (digitalizācija, automatizācija, robotizācija, mākslīgais intelekts u.c.) plašākas pielietošanas uzņēmējdarbībā sekmēšana				
		[206] 5000 inovatīvi aktīvo uzņēmumu kopas monitorēšanas sistēmas izstrādāšana precīzākai produktivitātes izmaiņu novērtēšanai				
		[207] Produktivitāti paaugstinošu darbību atbalstīšana privātajā sektorā augsto tehnoloģiju pielietošanai tradicionālajās (ne RIS3) nozarēs				
Rīcības virziens “Darbs un ienākumi” (48. lpp.) RĪCĪBAS VIRZIENA MĒRĶIS Iespējas Latvijas iedzīvotājiem ar aktīvu līdzdalību iekļaujošā darba tirgū strādāt atbilstoši savām spējām mūsdienīgās augstas kvalitātes darba vietās un adekvāti iesaistīties sociālās aizsardzības sistēmā. Ar darba vides kvalitātē balstītu darba dzīves ilguma pieaugumu celt ienākumus indivīda līmenī un tautsaimniecībā kopumā. Ar ienākumu pieaugumu un finanšu pratības celšanu motivēt iedzīvotājus zinoši pārvaldīt savus finanšu aktīvus (t.sk. samazinot parādu slogu un attīstot produktīvu uzkrāšanu). Veicot iepriekš minēto, sekmēt katra Latvijas iedzīvotāja labklājību.	[213] Nodarbinātības līmenis vecuma grupā 20–64 gadi	[221] Darbaspēka remigrācijas un kvalificēta ārvalstu darbaspēka un talantu piesaistes sekmēšana, nepieļaujot darba vietu kvalitātes mazināšanos				
	[214] Nodarbinātības līmenis vecuma grupā 65–74 gadi	[222] Aktīvās darba tirgus politikas attīstīšana (bez darba esošo, bezdarba riskam pakļauto un ekonomiski neaktīvo iedzīvotāju aktivizācija, reģionālās mobilitātes atbalsta programmas) un nelabvēlīgākā situācijā esošo darba tirgus dalībnieku (t.sk. jauniešu, pirmspensijas vecumā esošo un personu ar invaliditāti) atbalstīšana	Daļēji piekrītam	Līdz ar NVA punktu skaita samazināšanu, lauku bezdarbnieku iespējas izmantot pakalpojumus samazinājušās.	Situācijas risinājumam varētu būt finansiāls atbalsts bezdarbniekiem/pašvaldībām, lai palīdzētu nabadzīgajiem cilvēkiem nokļūt līdz nodarbinātības veicināšanai svarīgiem pakalpojumiem 40 un vairāk km radiusā. Varētu būt arī NVA speciālistu, izbraukumi uz vietām – laukos.	
	[215] Ilgstošā bezdarba līmenis vecuma grupā 15–74 gadi	[223] Dažādu veidu finanšu un uzkrājumu ieguldījumu kultūras veicināšana, mērķtiecīgi ceļot sabiedrības finanšu pratību un ierobežojot bezatbildīgu kredītēšanu	Daļēji piekrītam		Sniegt pašvaldībām ziņas par kredītsaistību nepildītājiem (pēc pašvaldības pieprasījuma), lai sniegtu savlaicīgu sociālo atbalstu (ātro kredītu “pārdozēšana”).	
	[216] Nodarbinātie vecumā grupā 25–64, kuri piedalījās izglītības procesā apmaksāto darba stundu laikā	[224] Kvalitatīvu (t.sk. drošu) darba vietu izveide un uzturēšana, sociāli atbildīgas uzņēmējdarbības sekmēšana un atbalsts sociālās uzņēmējdarbības attīstībai				
	[217] Nodokļa ķīlis	[225] Mazināt darbaspēka nodokļu slogu zem ienākumu saņēmējiem, pārnesot to uz nodokļiem, kas mazāk kavē izaugsmi, risinājumus izvērtējot kopsakarā ar sociālā nodrošinājuma sistēmu				
	[218] Sociāli apdrošināto personu īpatsvars, kuru valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu objekts ir zem minimālās algas	[226] Adevāti valsts sociālās apdrošināšanas (pabalsti, pensijas) pakalpojumi atbilstoši nodarbinātā veiktajām valsts sociālās apdrošināšanas iemaksām (pietiekama un atbilstoša obligāto iemaksu objekta noteikšana, iespējas izvērtēšana sociālās apdrošināšanas pakalpojumu nodrošināt atbilstoši VSAOI faktiskajai nomaksai, priekšnosacījumu izstrādāšana valsts sociālās apdrošināšanas budžeta rezerves fonda izveidei, t.sk. alternatīvo nodokļu režīmu saglabāšanas nepieciešamības izvērtēšana)				
	[219] Smago un letālo nelaimes gadījumu skaits uz 100 00 nodarbinātajiem	[227] Vietējās un ārvalstu investīcijas atbalstošas vides attīstīšana (t.sk. tiesu procesu efektivizācija, tiesas spriešanas kvalitātes un tieslietu sistēmā strādājošo zināšanu pilnveide, alternatīvu strīdu atrisināšanas iespēju popularizēšana biznesa vidē, intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzība, mazākuma akcionāru tiesību aizsardzība, izmeklēšanas kvalitātes celšana), preventīvo pasākumu īstenošana noziedzīgi iegūtu finanšu līdzekļu nokļūšanas valsts ekonomikā ierobežošanai, sadarbības ar starptautiskajiem partneriem nodrošināšana, stabilas un prognozējamās nodokļu politikas īstenošana, uzlabojot				
	[220] Parāda apkalpošanas maksājumu attiecība pret ienākumiem 2. ienākumu kvintilē					
	Rīcības virziens “Kapitāls un uzņēmējdarbības vide” (52. lpp.) RĪCĪBAS VIRZIENA MĒRĶIS Tādas tiesiskās, administratīvās un finanšu vides veidošana, kura veicina konkurētspējīgas uzņēmējdarbības attīstību	[231] Institūciju rādītājs	[238] Vietējās un ārvalstu investīcijas atbalstošas vides attīstīšana (t.sk. tiesu procesu efektivizācija, tiesas spriešanas kvalitātes un tieslietu sistēmā strādājošo zināšanu pilnveide, alternatīvu strīdu atrisināšanas iespēju popularizēšana biznesa vidē, intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzība, mazākuma akcionāru tiesību aizsardzība, izmeklēšanas kvalitātes celšana), preventīvo pasākumu īstenošana noziedzīgi iegūtu finanšu līdzekļu nokļūšanas valsts ekonomikā ierobežošanai, sadarbības ar starptautiskajiem partneriem nodrošināšana, stabilas un prognozējamās nodokļu politikas īstenošana, uzlabojot			
		[232] Bruto pamatkapitāla veidošana				
[233] Banku kredīti iekšzemes nefinanšu uzņēmumiem (A–K nozares)						
[234] Akciju tirgus kapitalizācija						
[235] Digitālo tehnoloģiju integrācija						

visā Latvijas teritorijā. Pienācīgi apzinot un efektīvi izmantojot nacionālo resursu un iespēju potenciālu, nodrošināt ārvalstu kapitāla ieplūšanu un izvietojumu Latvijas tautsaimniecībā, kā arī iedrošināt iekšzemes kapitāla lielāku piesaisti uzņēmējdarbības attīstībā.	[236] Atvērto datu rādītājs (indekss)	uzņēmējdarbības vidi Latvijā. Labas korporatīvās pārvaldības stiprināšana uzņēmējdarbībā.			
	[237] Jaunu Latvijas emitentu skaits Nasdaq Baltijas akciju sarakstos	[239] Uzņēmējdarbības vides pārregulācijas novēršana, vērtējot Latvijas konkurētspēju reģionā, pieņemot lēmumus par uzņēmējdarbības regulāciju un ātri reaģējot uz nepieciešamajām izmaiņām			
		[240] Kapitāla tirgus (t.sk. "zaļo" finansēšanas instrumentu) attīstīšana un finansējuma pieejamības veicināšana (t.sk. caur finanšu inovācijas un kreditēšanas tempu pieaugumu atbilstoši IKP izaugsmei)			
		[241] Motivēt arvien lielāku iedzīvotāju daļu iesaistīties uzņēmējdarbībā (t.sk. ar darbinieku finanšu līdzdalību u.c. instrumentiem, darbinieku opcijām u.c. rīkiem)			
		[242] Konkurētspējīga un atvērta regulējuma nākotnes tehnoloģijām nodrošināšana (t.sk. digitālo risinājumu ieviešana informācijas apmaiņā gan starp pašiem uzņēmējiem, gan valsts un pašvaldības iestādēm)			
		[243] Valsts pārvaldes rīcībā esošo datu saprātīga atvēršana, uzlabojot privātā sektora konkurētspēju un inovatīvu produktu un pakalpojumu izstrādi			
		[244] Ārējās ekonomiskās politikas īstenošanas koncentrēšana skaidru mērķu sasniegšanai			

NAP 1. redakcijas struktūra

Aizpildāmās kolonnas:

Piekrītam/ Nepiekrītam	Pamatojums, ja nepiekrītam	Priekšlikums indikatora vai uzdevuma redakcijai
---------------------------	----------------------------	---

Prioritāte "Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība"

PRIORITĀTES MĒRĶIS Dzīves vides kvalitātes uzlabošana līdzsvarotai reģionu attīstībai

PRIEKULES KOMENTĀRI KOPUMĀ

Visiem kopīgās dzīves telpas veselīgums, ekoloģiska tīrība un atbilstība rodas tieši lauku reģionos. Tāpēc...

Izstrādāt tiesiski administratīvo un finanšu instrumentu paketi tam, lai veicinātu cilvēku apmešanos uz dzīvi laukos un atbalstītu lauku reģionu dabas resursu apsaimniekošanu, kopšanu un attīstību ne tikai privātajās saimniecībās, bet pašvaldībās arī (kreditlīnijas, bonusi, piemaksas, atlaides kādu pakalpojumu (arī izglītības un konsultāciju) saņemšanā, materiāli tehniskās un arī cilvēkresursu kapacitātes stiprināšanā. Piemēram, atbalsts tām pašvaldībām un saimniecībām, uz kuru zemes vai zemē ir kādi īpaši kopjami resursi (augi, dzīvnieki, to daudzveidība) vai arī nepieciešama sabojātu dabas resursu atjaunošana. Lauku iedzīvotāju/zemnieku saimniecību darbs lauku teritoriju, to augu un dzīvnieku daudzveidības aizsardzībā, kopšanā, attīstībā.

Rīcības virziens	Indikatori	Uzdevumi			
Rīcības virziens "Daba un Vide" (58. lpp.) RĪCĪBAS VIRZIENA MĒRĶIS Oglekļa mazietilpīga un klimatnoturīga attīstība, lai Latvija sasniegtu klimata, enerģētikas un atkritumu apsaimniekošanas nacionālos mērķus un nodrošinātu vides kvalitātes saglabāšanu un uzlabošanu, kā arī dabas resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu. Bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, kas balstīta zinātniskajos pētījumos, līdzsvarojot	[266] (Kopējo SEG emisiju intensitāte pret IKP	[274] (Tautsaimniecības siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana, izmantojot klimata tehnoloģiju atklājumus, un pieaugošas oglekļa dioksīda piesaistes nodrošināšana virzībai uz klimatnoturīgu ekonomikas attīstību			
	[267] (CO2 piesaiste un SEG emisiju attiecība noteiktās ZIZIMM sektora zemes uzskaites kategorijās	[275] (Klimata pārmaiņu ietekmju mazināšana, panākot materiāltehniskā un infrastruktūras nodrošinājuma uzlabojumus (katastrofu draudu novēršanas un to pārvaldīšanas pasākumu īstenošanai), kā arī tautsaimniecības nozaru pārvaldībā, izvērtējot jaunākos zinātniskos datus un prognozes par klimatnoturīguma sasniegšanu un stiprināšanu			
	[268] (Gaisa piesārņojuma % samazinājums: slāpekļa oksīdi – NOx; daļiņas – PM2,5; amonjaks – NH3	[276] (Gaisa kvalitātes uzlabošana slāpekļa oksīdu (NOx), amonjaka un daļiņu PM2,5, PM10 piesārņojuma samazināšanai lielajās pilsētās un valstī kopumā, mērķtiecīgi sasniedzot augstu energoefektivitāti un transporta sistēmas dekarbonizāciju			
	[269] (Augstai un labai ekoloģiskai kvalitātei atbilstošu ūdensobjektu īpatsvars	[277] (Augstas un labas kvalitātes ūdensobjektu īpatsvara palielinājuma panākšana, kā arī jūras vides stāvokļa uzlabošana, samazinot antropogēnās slodzes kaitīgo ietekmi uz dabas resursiem			
	[270] (Sadzīves atkritumu pārstrādes līmenis	[278] (Aprites ekonomikas, t.sk. ekodizaina, principu piemērošana dažādos tautsaimniecības sektoros vietējo resursu efektīvākai un pilnīgai izmantošanai, bezatkritumu ražošanas panākšanai un ekoloģiskās pēdas nospieduma mazināšanai			Z/s finansiāls un tiesiski administratīvs atbalsts šī uzdevuma izpildē.
	[271] (Labvēlīgā aizsardzības stāvoklī aizsargājamo biotopu īpatsvars	[279] (Zemes dziļu resursu apzināšana, izpēte, apsaimniekošanas plānošana vietējo resursu ilgtspējīgai izmantošanai un pārvaldībai			Z/s finansiāls un tiesiski administratīvs atbalsts šī uzdevuma izpildē.
	[272] (Lauku putnu indekss				
	[273] (Meža putnu indekss				

<p>ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās intereses. Īstenota vides un enerģētikas politika, kas balstīta uz taisnīgumu un savstarpējo uzticēšanos, sabiedrības atbalstu dabas un klimata aizsardzības pasākumiem, nosakot skaidrus un atklātus valsts un iedzīvotāju sadarbības modeļus un iesaistīšanos lēmumu pieņemšanā.</p>		[280] (Atkritumu rašanās un apglabājamo atkritumu samazināšana un atkritumu pārstrādes īpatsvara palielināšana, īpaši akcentējot bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes un to reģenerācijas īpatsvara un jaudas palielinājumu			Z/s finansiāls un tiesiski administratīvs atbalsts šī uzdevuma izpildē.
		[281] (Vēsturiski piesārņoto vietu sanācijas un revitalizācijas pasākumu īstenošana uzlabotas vides kvalitātes (augšnei, gruntij, pazemes un virszemes ūdeņiem) sasniegšanai			Z/s finansiāls un tiesiski administratīvs atbalsts šī uzdevuma izpildē.
		[282] (Bioloģiskās daudzveidības aizsardzības sistēmas pilnveidošana, izstrādājot bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas mērķus, rādītājus un pasākumus labvēlīga ES nozīmes biotopu un sugu aizsardzības stāvokļa nodrošināšanai Latvijā			Z/s finansiāls un tiesiski administratīvs atbalsts šī uzdevuma izpildē.
		[283] (Aizsargājamo dabas teritoriju apsaimniekošana to funkcionalitātes uzlabošanai, pakāpeniski ieviešot sugu aizsardzības un dabas aizsardzības plānus			Z/s finansiāls un tiesiski administratīvs atbalsts šī uzdevuma izpildē.
		[284] (Bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas pasākumu integrēšana tautsaimniecības nozarēs, īstenojot ilgtspējīgu dabas resursu apsaimniekošanu, vienlaikus nodrošinot bioloģiskās un ainavu daudzveidības aizsardzību			
		[285] (Sabiedrības uzvedības modeļu un paradumu maiņas veicināšana un izpratnes par vides un dabas jautājumiem veidošana ilgtspējīgas un kvalitatīvas dzīves vides panākšanai, balstoties uz vides stāvokļa monitoringa datiem			Z/s finansiāls un tiesiski administratīvs atbalsts šī uzdevuma izpildē. Lai sekmīgās zemnieku saimniecības organizē pieredzes popularizēšanu, sabiedrības izglītošanu
<p>Rīcības virziens "Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi" (63. lpp.) RĪCĪBAS VIRZIENA MĒRĶI Integrēta, ilgtspējīga transporta sistēma, kas sniedz kvalitatīvas cilvēku un kravu mobilitātes iespējas visā valsts teritorijā, nodrošina gan vietējo sasniedzamību, izmantojot dzelzceļu kā sabiedriskā transporta mugurkaulu, gan arī starptautisko savienojamību, pilnībā iekļaujoties ES pamattīklā (Rail Baltica) un nodrošinot pamattīkla un visaptverošā tīkla sasaisti. Eiropas Savienības savienojamības mērķiem atbilstoša platjoslas elektronisko sakaru infrastruktūra. Digitalizējot</p>	<p>[295] (Transporta infrastruktūras indekss</p> <p>[296] (Dzelzceļa pasažieru īpatsvars sabiedriskā transporta pārvadājumos</p> <p>[297] (No AER saražotās enerģijas īpatsvars transportā</p> <p>[298] (Zemu emisiju transportlīdzekļu īpatsvars visu transportlīdzekļu skaitā</p> <p>[299] (Ceļu satiksmes negadījumos bojā gājušo skaits</p> <p>[300] (Digitālās ekonomikas un sabiedrības indekss (DESI)</p> <p>[301] Enerģijas trilemmas indekss</p> <p>[302] No AER saražotas enerģijas īpatsvars kopējā enerģijas galapatēriņā</p> <p>[303] Uzkrātais (kumulatīvais) gala enerģijas ietaupījumu apjoms galapatēriņā</p> <p>[304] Kopējais primārās enerģijas patēriņš** ne lielāks par</p>	<p>[305] Izveidot multimodālu sabiedriskā transporta tīklu ar dzelzceļu kā sabiedriskā transporta "mugurkaulu", vienlaikus attīstot drošu autoceļu un ielu infrastruktūru, multimodālos transporta un pasažieru pārsēšanās mezglus, alternatīvo degvielu izmantošanas infrastruktūru un ērtus savienojumus starp vilciena un autobusu reisiem, visās darbībās nodrošinot pieklūstamības prasības</p>			<p>Piebildi "arī lauku reģionos salīdzināmā kvalitātē".</p> <p>Ar tiesiski administratīviem un finanšu instrumentiem veicināt alternatīvo, lokāla transporta tīkla izveidi.</p> <p>Būtiski palielināt valsts, reģionālo un pašvaldības autoceļu uzturēšanas finansējumu lauku reģionos, Lietuvas pierobežā. Pārskatīt lietošanā esošo ceļu kvalitātes standartus atbilstoši ceļu kategorijai un sekot šo standartu striktai ievērošanai. Piemēram, papildinot satiksmes drošību uzraugošās institūcijas – ceļu policijas – funkcijas ar iespēju veikt stāvokļa fiksēšanu un prasīt atbildību no ceļa uzturētāja, satiksmes ministrijas par katastrofālā stāvoklī esošajiem un satiksmei bīstamajiem ceļu posmiem.</p> <p>Starpvalstu sabiedriskā transporta reisu galapunkts ir nevis valsts robeža, bet gan pirmā autoosta Lietuvas pusē.</p>

<p>transformēta publiskā pārvalde, racionāli pārvaldīta organizatoriskā un tehnoloģiskā ekosistēma, kas ir iekšēji integrēta un ārēji atvērta kopīgas vērtības radīšanai, inovācijām un lietotāji orientētai pieejai publisko pakalpojumu sniegšanā fiziskajā un digitālajā vidē. Pieejami, inovatīvi un energoefektīvi risinājumi energoapgādē, panākot lielāku pašnodrošinājumu un izklieģto enerģijas ražošanu.</p>		[307] Transporta sistēmas uzlabošana, lai palielinātu velotransporta un citu videi draudzīgu pārvietošanās veidu lietošanu un AER izmantošanu, veidojot atbilstošu infrastruktūru un veicinot autoparka nomaiņu, vienlaikus panākot pieejamību dažādām sociālajām grupām			Plānot auto elektruzlādes stacijas arī lauku reģionos.	
		[308] Izveidot Eiropas Savienības savienojamības mērķiem atbilstošu datu pārraides infrastruktūru un platjoslas elektronisko sakaru tīklu		Infrastruktūras izbūve notikusi, bet tikai līdz apdzīvotām vietām laukos, ne līdz tās konkrētajiem patērētājiem.	Pabeigt iepriekšējo projektu īstenošanu, nodrošinot infrastruktūras pieejamību arī tās patērētājiem laukos.	
		[309] Mūsdienu tehnoloģiju un racionālas, resursu efektīvas, lietotāji orientētas pārvaldības ieviešana, lai kvalitatīvi nodrošinātu publiskos pakalpojumus, ievērojot "digitāls pēc noklusējuma" principu, kā arī veiktu valsts pārvaldes un pašvaldību IKT infrastruktūras un atbalsta procesu optimizāciju un centralizāciju				
		[310] Fiziskās un digitālās vides pieejamības un piekļūstamības palielināšana valsts un pašvaldību infrastruktūrā, kā arī digitālo risinājumu izmantošanas veicināšana, paaugstinot iedzīvotāju digitālās prasmes, pilnveidojot elektroniskās identifikācijas un drošas elektroniskās parakstīšanās sistēmu un nodrošinot vides pieejamību kvalitatīvai pakalpojumu sniegšanai				Arī lauku reģionos
		[311] Enerģētiskās drošības un neatkarības palielināšana un virzība uz pilnīgu enerģijas tirgu integrāciju, turpinot iesaisti Baltijas valstu elektrotīklu sinhronizācijā un gāzes vienotā tirgus izveidē, vienlaikus atbalstot civilās enerģētikas mikroprojektus, lai iesaistītu mājsaimniecības enerģijas ražošanā no atjaunojamiem avotiem pašu patēriņam un energotaupīgu māju būvniecībā un atjaunošanā				Vienkāršot procedūras! Procedūru vienkāršošana un finansiāli motivējošas sistēmas radīšana visvairāk nepieciešama tieši mājsaimniecības enerģijas ražošanā no atjaunojamiem avotiem gan pašu patēriņam gan arī pārdošanai kopējā tīklā.
<p>Rīcības virziens "Līdzsvarota reģionālā attīstība" (68. lpp.) RĪCĪBAS VIRZIENA MĒRĶIS Reģionu potenciāla attīstība un ekonomisko atšķirību mazināšana, stiprinot to iekšējo un ārējo konkurētspēju, kā arī nodrošinot teritoriju specifiskai atbilstošus risinājumus apdzīvojuma un dzīves vides attīstībai.</p>	[321] Reģionālā IKP (faktiskajās cenās) starpība, 4 mazāk attīstīto reģionu vidējais līmenis pret augstāk attīstīto reģionu	[327] Uzņēmējdarbību sekmējošas publiskās infrastruktūras izveide, balstoties uz teritoriju attīstības plānošanas dokumentos noteikto teritoriju specializāciju un aktuālo privāto investoru pieprasījumu, lai motivētu reģionos veidot jaunus produktus un pakalpojumus, paaugstināt produktivitāti, dažādot uzņēmējdarbību, izmantot inovācijas un kompetenču pārnese iespējas un piesaistīt kvalificētu darbaspēku				
	[322] Pilsētas novērtējuma indekss, Rīga	[328] Koordinētas atbalsta sistēmas izveidošana investīciju piesaistei un uzņēmējdarbības atbalstam reģionos un reģionālā izaugsmes fonda izveide mērķtiecīgiem ieguldījumiem				
	[323] Nodarbinātības līmenis vecuma grupā 15–64 gadi: Rīga, Pierīga, Vidzeme, Kurzeme, Zemgale, Latgale	[329] Plānošanas reģionu un pašvaldību kapacitātes, zināšanu un administratīvo procesu uzlabošana, lai palielinātu pašvaldību sadarbību un spēju nodrošināt iedzīvotāju mobilitāti, investīcijām labvēlīgu vidi un augstu pašvaldību sniegto pakalpojumu kvalitāti un izmaksu efektivitāti		Pašreizējā lauku pašvaldību spēja kopt valsts īpašumā esošās zemes un infrastruktūru – ierobežota. Par attīstību vēl pārāgrī spriest.	Plānot finansiālus un tiesiski administratīvus instrumentus lauku reģionu pašvaldību finansiālās, materiāli tehniskās un cilvēkresursu kapacitātes stiprināšanai, lai nodrošinātu šī uzdevumā izpildi.	
	[324] Nefinanšu investīciju piesaiste reģionos, 4 mazāk attīstīto reģionu vidējais līmenis pret augstāk attīstīto Reģionu	[330] Vietējās mobilitātes nodrošināšana nodarbinātībai un pakalpojumu saņemšanai, uzlabojot infrastruktūru, sniedzot atbalstu inovatīviem mikromobilitātes risinājumiem				
	[325] Bruto mēneša vidējā darba samaksa reģionos, 4 mazāk attīstīto reģionu vidējais līmenis pret augstāk attīstīto reģionu	[331]) Alternatīvu publisko pakalpojumu sniegšanas modeļu un infrastruktūras izveide atbilstoši iedzīvotāju skaita dinamikai, kā arī publiskās ārtelpas kvalitātes uzlabošana				
	[326] Uzticēšanās reģionālajām vai vietējām līmeņa institūcijām	[332] Valsts iestāžu netiešo un atbalsta funkciju izvietošana ārpus Rīgas reģiona			Pašvaldībām nepieciešams tiesiski administratīvs un arī finansiāls atbalsts, lai šo uzdevumu izpildītu, pielāgojot sociālajām vajadzībām laukos pamestās dzīvojamās mājas.	
	[327] Uzņēmējdarbību sekmējošas publiskās infrastruktūras izveide, balstoties uz teritoriju attīstības plānošanas dokumentos noteikto teritoriju specializāciju un aktuālo privāto investoru pieprasījumu, lai motivētu reģionos veidot jaunus produktus un pakalpojumus, paaugstināt produktivitāti, dažādot uzņēmējdarbību, izmantot inovācijas un kompetenču pārnese iespējas un piesaistīt kvalificētu darbaspēku	[344] Sociālo mājokļu atjaunošana un skaita palielināšana, vienlaikus izveidojot instrumentu, kas sniedz mājokļu atbalstu maznodrošinātām personām dzīvesvietas maiņai, lai veicinātu iesaistīšanos darba tirgū				
	[345] Atbalsta sniegšana ilgspējīgu, zemu ekspluatācijas un būvniecības izmaksu mājokļiem primāri teritorijās ar jaunu darba vietu potenciālu, tai					

<p>pieejami mājokļi. Esošais dzīvojamais fonds līdz 2050. gadam atbilst augstiem energoefektivitātes, būvniecības, drošības un labiekārtotības standartiem. Tiesiskais regulējums veicina privātos un publiskos ieguldījumus dzīvojamā fonda izveidei.</p>	[339] Mājsaimniecību īpatsvars, kurām kopējie ar mājokli saistītie izdevumi sagādā finansiālas grūtības (loti apgrūtināši/nedaudz apgrūtināši)	skaitā novēršot tirgus nepilnības, kas bremzē resursus maz patērējošu, energoefektīvu modulāro būvniecību, nodrošinot energoefektivitāti, SEG emisiju samazinājumu, inovatīvu tehnoloģiju un gudrās mājas risinājumu un vietējo resursu izmantošanu				
	[340] Atjaunoto mājokļu daudzums no visiem mājokļiem gadā	[346] Mājokļu pieejamības uzlabošana grūtībās nonākušiem un nelabvēlīgā situācijā esošiem iedzīvotājiem, izstrādājot mehānismu finansiāla atbalsta sniegšanai un novēršot faktorus, kas kavē izmantot īres mājokļu piedāvājumu				
	[341] Mājsaimniecību īpatsvars, kuras norādīja uz neapmierinošiem mājokļa apstākļiem	[347] Izstrādāt mehānismu, kas paredzētu iespēju privātpersonām saņemt grantu mājokļa iegādei vai būvniecībai, kur piešķiramā granta apmērs tiek noteikts pēc bērnu skaita ģimenē			Pašlaik lauku iedzīvotāju iespēja saņemt atbalstu ir ierobežota. Lauku reģionos mājokli iegādāties piesaistot bankas aizdevumu nav iespējams, tiek uzskatīti par bezperspektīviem, tas neveicina, ka par dzīvesvietu tiek izvēlēti lauku reģioni.	Pārskatīt un nodrošināt arī lauku iedzīvotāju atbalstu mājokļu celtniecībai, remontam, iegādei. Lai vienlīdzīgas tiesības ar pilsētniekiem. Kredītu un atbalsta pieejamība arī īpašumu vajadzībām lauku reģionos.
	[342] Eksploatācijā pieņemto jauno dzīvokļu skaits gadā	[348] Mājokļu kvalitātes paaugstināšana, modernizējot un uzlabojot mājokļu energoefektivitāti un pieejamību, un nekustamā īpašuma pārvaldības kvalitātes uzlabošana, lai mazinātu ēku ilgtermiņa uzturēšanas riskus				
	[343] Mājokļu, t.sk. dzīvokļu īpašumu, skaits, kur uzlabota energoefektivitāte	[349] Mājokļu īres tirgus funkcionēšanas uzlabošana, izveidojot efektīvu īres tirgus tiesisko regulējumu un nodokļu/nodevu piemērošanu un aktualizējot dzīvokļu tiesību regulējumu pārvaldīšanas, īpašumtiesību un būvniecības jomā				
		[350] Likumdošanas un procedūru sakārtošana, lai samazinātu ar tiešo būvniecību nesaistītas prasības individuālo mājokļu celtniecības jomā				

NAP 1. redakcijas struktūra

Aizpildāmās kolonnas:

Piekrītam/
Nepiekrītam

Pamatojums, ja nepiekrītam

Priekšlikums indikatora vai uzdevuma redakcijai

Prioritāte "Kultūra un sports aktīvai un pilnvērtīgai dzīvei"

PRIORITĀTES MĒRĶIS Ikvienam pieejams dinamisks kultūras un sporta pakalpojumu klāsts, kas ļauj attīstīt talantus un veidot spēcīgu Latvijas tēlu pasaulē

Rīcības virziens	Indikatori	Uzdevumi			
<p>Rīcības virziens "Cilvēku līdzdalība kultūras un sporta aktivitātēs" (77. lpp.) RĪCĪBAS VIRZIENA MĒRĶIS Kultūras un fizisko aktivitāšu pieejamība visiem, paaugstinot Latvijas sabiedrības dzīves kvalitāti</p>	[358] Mājsaimniecību patēriņš kultūrai un atpūtai no mājsaimniecību kopējā patēriņa izdevumiem	[361] Sabiedrības, īpaši tās mazaktīvās daļas, iesaistīšana kultūras, sporta un fiziskajās aktivitātēs, piedāvājot un īstenojot daudzveidīgas neformālās izglītības, kultūrpolitikas, sporta (t.sk. starptautiskus tautas sporta pasākumus) un fizisko aktivitāšu iniciatīvas			
	[359] 15 – 74 gadu vecu iedzīvotāju īpatsvars ar pietiekamu fizisko aktivitāti vismaz 4–7 reizes nedēļā 30 min	[362] Sabiedrības izglītošana un informēšana par fizisko aktivitāšu iespējām, to nozīmi veselības veicināšanā un kultūras, sporta un fizisko aktivitāšu lomu personības attīstībā, veidojot sabiedrisko pasūtījumu dažādām auditorijām, attīstot bibliotēku pakalpojumus			
	[360] Dalībnieku skaits mākslinieciskās pašdarbības kolektīvos kultūras centros, tūkst.	[363] Valsts un pašvaldību institūciju, izglītības iestāžu, privātā sektora un nevalstisko organizāciju sadarbība koordinētai kultūras un sporta infrastruktūras izmantošanai iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanai, īstenojot starpinstitucionālus un starpsektorālus kopprojektus un aktivitātes			
		[364] Kultūras mantojuma, sporta tradīciju un vērtību saglabāšana un nodošana nākamajām paaudzēm, iesaistot iedzīvotājus un nodrošinot jaunāko IKT izmantošanu			
		[365] Kultūras un sporta jomas pedagogu sagatavošana, izstrādājot izglītības programmu saturu un nodrošinot brīvā laika aktivitātes profesionālu pedagogu un treneru vadībā			
	<p>Rīcības virziens "Kultūras un sporta devums ilgtspējīgai sabiedrībai" (80. lpp) RĪCĪBAS VIRZIENA MĒRĶIS</p>	[370] Eksporta daļa valsts kopējā kultūras preču apjomā	[374] Kultūras un sporta pakalpojumu un infrastruktūras kartēšana un reģionālās koordinēšanas sistēmas izveidošana, lai attīstītu un efektīvi izmantotu esošo kultūras un sporta infrastruktūru un investētu jaunas infrastruktūras radīšanā		
[371] Kultūras pasākumu apmeklējumu skaits gadā uz 100 iedzīvotājiem		[375] Pieejamas un koordinētas kultūras un sporta jomas			

Kultūra un sports veicina Latvijas ekonomikas un sociālo izaugsmi, veidojot radošu un ilgtspējīgu Latvijas sabiedrību	[372] Ārvalstu vairākdienu ceļotāju Latvijā kopējie izdevumi, milj.	finansēšanas sistēmas pilnveide, paaugstinot organizāciju kapacitāti un konkurētspēju, atbalsta nodrošināšana sportam, tai skaitā augstākās izglītības iestādēs, kā arī starptautisku sporta pasākumu finansēšanas sistēmas pilnveide			
	[373] Latvijā sarīkoto starptautisko sporta sacensību un dalībnieku skaits gadā	[376] Atbalstošas vides radīšana profesionālajai mākslinieciskajai jaunradei, izveidojot radošo personu atalgojuma sistēmu un pilnveidojot finanšu atbalsta instrumentus profesionālajai mākslinieciskajai jaunradei			
		[377] Atbalstošas vides radīšana mazajiem uzņēmējiem un Nevalstiskajām organizācijām kultūras, aktīvās atpūtas un radošo industriju (t.sk. eksportspējīgu produktu un pakalpojumu) jomā, nosakot valsts un pašvaldību atbalsta instrumentus, kā arī pārskatot (definējot, pilnveidojot) NVO iespējas saimnieciskās darbības veikšanai			
		[378] Kultūras un sporta pakalpojumu eksporta palielināšana, popularizējot Latvijas tēlu un veicinot kultūras un sporta pakalpojumu patērētāju un investīciju piesaisti			
		[379] Sistemātiska jauno talantu apzināšana un nepazaudēšana kultūras un sporta jomā, pieredzējušu un starptautisku atzinību guvušu sportistu vai speciālistu iesaistīšana sporta nozares attīstībā (skolēni, studenti)			

NAP 1. redakcijas struktūra

Aizpildāmās kolonnas:

Piekrītam/
Nepiekrītam

Pamatojums, ja nepiekrītam

Priekšlikums indikatora vai uzdevuma redakcijai

Prioritāte “Vienota, droša un atvērta sabiedrība”

PRIORITĀTES MĒRĶIS Pieaug iedzīvotāju īpatsvars, kas izjūt piederību un uzticas Latvijas sabiedrībai un tiesiskai valstij. Tāpēc cilvēki sniedz ieguldījumu savā, savu līdzcilvēku un valsts drošībā, labklājībā un attīstībā, mazinās negodīga rīcība.

Rīcības virziens	Indikatori	Uzdevumi			
Rīcības virziens “Saliedētība” (84. lpp.) RĪCĪBAS VIRZIENA MĒRĶIS Pieaug piederības sajūta Latvijas sabiedrībai, latviskai un eiropeiskai kultūrtelpai. Cilvēki gādā viens par otru, aktīvi veido un piedalās sabiedriskajās aktivitātēs, kā arī saredz sabiedrības daudzveidību kā vērtīgu resursu un spēj savstarpēji saprasties un cienīt viens otru. Kopēja saziņa un sadarbība starp dažādām iedzīvotāju grupām manāmi palielinājusies, mazinot spriedzi un nepamatotus	[392] Lepnums par piederību Latvijai ([loti tuvs, tuvs])	[400] Nacionālās identitātes apziņas stiprināšana dažādām iedzīvotāju grupām, atbalstot iniciatīvas kultūras, teritoriālās, vēsturiskās atmiņas, politiskās un kopīgās ekonomikas dimensijās			
	[393] Iedzīvotāju savstarpējais atbalsts				
	[394] Iedzīvotāju savstarpējā uzticēšanās				
	[395] Iesaistīšanās sabiedriskajās organizācijās, respondenti, kuri atbild “nekur”				
	[396] Iedzīvotāju pilsoniskā uzticēšanās – nevalstiskajām organizācijām /arodbiedrībām (pilnībā uzticas vai drīzāk uzticas)		[401] Sabiedrības pašorganizēšanās, sadarbības un līdzdarbības prasmju un iespēju paplašināšana, jo īpaši attīstot jauniešu pilsonisko izglītību, iedzīvotāju līdzdarbību nevalstiskajās organizācijās, valsts NVO fondu		
[397] Subjektīvā diskriminācijas pieredze					
[398] Iedzīvotāju īpatsvars, kuri prot latviešu valodu un to dzimtajā valodā nav latviešu valoda, no visiem valsts iedzīvotājiem					
[399] Medijpratības pieredze (pārbauda, ar ko dalās sociālajos medijos/ pārlicinās par informācijas avota uzticamību)		[402] Sabiedrības izpratnes par daudzveidību kā resursu palielināšana, stiprinot starpgrupu un starpkultūru komunikācijas prasmes un saziņas intensitāti, dažādības vadību, kā arī diskriminācijas mazināšanu			

<p>aizspriedumus. Iedzīvotāji vairāk lieto latviešu valodu, gūst izpratni par sabiedrību demokrātiskā Latvijas mediju telpā un vērtē informācijas kvalitāti. Tādējādi palielinās gatavība sniegt atbalstu līdzilvēkiem un vairojas sabiedriskais labums.</p>		<p>[403] Latviešu valodas lietojuma palielināšana ikdienas saziņā, tostarp digitālajā un sabiedrisko mediju vidē, paplašinot valodas apguves pieejamību un uzlabojot kvalitāti</p>			
<p>Rīcības virziens “Tiesiskums un pārvaldība” (87. lpp.) RĪCĪBAS VIRZIENA MĒRĶIS Iedzīvotāji mijiedarbībā ar publiskām institūcijām veido labāku sabiedrību un pārvaldību, īsteno savas tiesiskās intereses. Publiskā pārvaldība visos varas atzaros kļūvusi profesionālāka – tā ir atvērtāka, mūsdienīgāka un labāk un ātrāk sasniedz rezultātus. Ikviens jūt, ka valsts strādā iedzīvotāju labā, tā vairojot apmierinātību ar pakalpojumiem un uzticēšanos valsts pārvaldei un tiesībsardzības sistēmai. Pakalpojumi ir personificēti, un politika līdzsvaro sabiedrības intereses. To nodrošina digitalizācijas laikmeta sniegtās iespējas un starpnozaru koordinēta rīcība.</p>	<p>[409] Apmierinātība ar to, kā darbojas demokrātija (pilnīgi apmierināts, drīzāk apmierināts)</p> <p>[410] Iedzīvotāju pilsoniskās līdzdalības indekss</p> <p>[411] Iedzīvotāju uztvere par iespēju ietekmēt rīcībpolitiku</p> <p>[412] Iedzīvotāju uztvere par iespēju ietekmēt Saeimas un valdības darbu (pilnībā nepiekrīt, drīzāk nepiekrīt)</p> <p>[413] Iedzīvotāju politiskās uzticēšanās indekss (Saeima/tiesībsardzības sistēma/polīcija/politiskās partijas/Eiropas parlaments/ANO)</p> <p>[414] Politiskās uzticēšanas indekss: Saeima, Ministru kabinets, jūru novada/pilsētas pašvaldība, politiskās partijas</p> <p>[415] Uzticēšanās tiesībsardzības sistēmai: tiesas, prokuratūra, policija</p> <p>[416] Iedzīvotāju informētība, pieredze un apmierinātība ar saņemtajiem valsts un pašvaldību institūciju (valsts pārvaldes) pakalpojumiem</p> <p>[417] Lietu izskatīšanas ilgums rajona (pilsētu) tiesās 1. instancē: administratīvajās lietās, administratīvo pārkāpumu lietās, civilīlētās, kriminālīlētās</p>	<p>[418] Tiesiskuma un demokrātiskas valsts apziņas stiprināšana sabiedrībā, īstenojot sabiedrības pilsonisko izglītību, nodrošinot Latvijas tiesību sistēmas sabalansētu attīstību (tostarp cilvēktiesību ievērošanu iepretī inovācijām un tehnoloģiju radītajām izmaiņām), mazinot birokrātiju un uzlabojot normatīvo aktu kvalitāti un pieejamību</p>			
		<p>[419] Strīdu risināšanas kultūras attīstība un alternatīvo strīdu risināšanas veidu ieviešana Latvijā, t.sk. palielinot sociālā dialoga un mediācijas nozīmi sabiedrībā un pārvaldībā</p>			
		<p>[420] Atvērtas pārvaldības principu – atklātība, līdzdarbība, atbildība un godprātīgums – nostiprināšana visos pārvaldības procesos, pārvaldei sniedzot saprotamu un pieejamu informāciju, izmantojot atvērtos datus, nodrošinot iespējas cilvēkiem līdzdarboties politikas veidošanā un panākot līdzsvarotu sabiedrisko grupu pārstāvību</p>			
		<p>[421] Gudras un efektīvas pārvaldības īstenošana visos publiskās pārvaldes procesos, par galveno izvirzot cilvēka vajadzības un valsts proaktīvu rīcību, īstenojot pierādījumus balstītus risinājumus un starpnozaru koordinētu sadarbību, izmantojot jaunas metodes</p>			
		<p>[422] Efektīva, ērta, savlaicīga, sabiedrībai saprotama un pieejama tiesībsardzības sistēma, nostiprinot tiesībsardzības iestāžu savstarpēju sadarbību un vienotu izpratni juridisko procesu vienkāršošanai (savstarpēji papildinoši un pieejami digitālie risinājumi, kopējās sadarbības platformas un mācības, vienotas prakses, pētniecības un ekspertīzes), ieviešot inovatīvus, uz rezultātu vērstus un ekonomiskus risinājumus visās pirmstiesas izmeklēšanas iestādēs, tiesās un ārpustiesas strīdu izskatīšanas institūcijās, t.sk. īstenojot mazaizsargāto un cietušo personu atbalsta un aizsardzības sistēmu</p>			
		<p>[423] Bērnu tiesību aizsardzības sistēmas pilnveidošana un iesaistīto institūciju sadarbības nodrošināšana, izvērtējot valsts un pašvaldību institūciju funkcijas, tostarp bāriņtiesu, un reformējot likumpārkāpumu prevencijas sistēmu</p>			

<p>Rīcības virziens “Drošība” (90. lpp.) RĪCĪBAS VIRZIENA MĒRĶIS Cilvēki palaujas uz valsts dienestiem, kas aizsargā tiesības un drošību, pieaug to cilvēku skaits, kas zina, kā novērst riskus un rīkoties ārkārtas situācijās, sadarbojoties ar atbildīgajiem valsts dienestiem un palīdzot cits citam. Valsts uztur drošu vidi un veido izpratni par apdraudējuma riskiem, to novēršanas un mazināšanas iespējām, stiprinot iedzīvotāju pārliecību un zināšanas. Sabiedrisko drošību nodrošina un tiesībsardzību īsteno profesionāls un mūsdienu sabiedrības prasībām atbilstošs personāls.</p>	<p>[427] Mirušo skaits no ārējiem nāves cēloņiem uz 100 000 iedzīvotājiem</p>	<p>[436] Cilvēku rīcībspējas stiprināšana ārkārtas gadījumos, sadarbojoties ar atbildīgajiem valsts dienestiem, iesaistoties brīvprātīgās organizācijās, kā arī uzlabojot iesaisti un atbildīgu rīcību noziegumu atpazīšanā un novēršanā, civilajā aizsardzībā un visaptverošajā valsts aizsardzībā</p>			
	<p>[428] Valsts aizsardzība ir visas sabiedrības atbildība (respondentu īpatsvars, kas piekrīt)</p>	<p>[437] Sabiedrības drošības un tiesībsardzības iestāžu reaģēšanas spēju stiprināšana, nodrošinot centrālās valsts pārvaldes un pašvaldību koordinētu rīcību apdraudējumu gadījumos, uzturot tiesībsardzības, drošības un robežkontroles dienestu infrastruktūru un kapacitāti (fiziskā sagatavotība, noziedzības apkarošana, kopējas apmācības un mūsdienu sabiedrības vajadzībām atbilstoša personāla kompetenču pilnveide, mākslīgā intelekta izmantošana, civilmilitārā sadarbība un sadarbība visaptverošās valsts aizsardzībai)</p>			
	<p>[429] Noziedzīgu nodarījumu skaits uz 10 000 iedzīvotājiem</p>	<p>[438] Vardarbības ģimenē un ar dzimumu saistītas vardarbības risku un gadījumu, kā arī vardarbības un aizskaršanas darbā novēršana un prevencija, uzlabojot aizsardzības sistēmas un sodu mehānismus, iesaistīto pušu (dienestu, NVO, līdzcilvēku) koordinētu rīcību, kā arī uzraudzības mehānismus</p>			
	<p>[430] Iedzīvotāju īpatsvars, kas zina, kā reaģēt, dzirdot trauksmes sirēnas vai saņemot informāciju elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos (radio, televīzija)/ saņemot apziņošanas informāciju mobilajos tālruņos (išziņas vai šūnas apraides risinājums, vai cits sakaru pakalpojumu sniedzēju risinājums)</p>	<p>[439] Efektīva soda izpildes un sodīto personu reintegrācija sabiedrībā, uzlabojot resocializācijas darbu, palielinot personāla pieejamību un adekvātu infrastruktūru, kā arī nostiprinot pašvaldību un NVO lomu</p>			
	<p>[431] Nepilngadīgo īpatsvars, kuri cietuši no vardarbības (vīrieši/sievietes)</p> <p>[432] Pilngadīgo īpatsvars, kuri cietuši no vardarbības (vīrieši/sievietes)</p> <p>[433] Dalībnieku skaits Jaunsardzē</p> <p>[434] Dalībnieku skaits Zemessardzē</p> <p>[435] Pilnu brīvības atņemšanas sodu izcietošu personu recidīva līmenis (2 gadus pēc soda izciešanas beigām izdarīts jauns noziedzīgs nodarījums, par kuru ierosināts kriminālprocess vai persona notiesāta)</p>				